Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 188 (1938) ♦ Четвер, 1 жовтня 1998 року ♦ Ціна договірна

Настав час гармонізації законодавчих баз

Міжпарламентські зв'язки України і Росії якоюсь мірою випереджають відносини виконавчих структур. «І я це говорю не безпідставно, тому що між Україною і Росією протягом останніх семи років підписано більш як 180 документів різного рівня», — заявив на прес-конференції Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко, яку він дав спільно зі своїм російським колегою Головою Держдуми Російської Федерації Геннадієм Селезньовим по завершенні візиту.

На думку Геннадія Селезньова, нинішній візит удався: «Ми задоволені всіма зустрічами, починаючи від парламентських і завершуючи тією, де були втрьох: Президент, Олександр Миколайович і я. Ми обговорювали справді широкий спектр проблем і розуміли, що навіть з тих питань, які сьогодні комусь видаються передчасними, знаходимо цілковиту підтримку і розуміння». Глава Думи запевнив, що діалог триватиме. «Восени ми очікуємо на приїзд делегації Верховної Ради, в якій будуть представники всіх фракцій... Очевидно, двосторонні відносини буде налагоджено і на рівні фракцій».

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Парламентська хроніка

БЮДЖЕТ: 110 доларів на душу

Ранкове і денне засідання 30 вересня

Повна ложа уряду на чолі з двома віце-прем'єрами та міністром фінансів свідчила про те, що питання, внесені до порядку денного сесії, турбують усіх і кожного.

Після прийняття постанови Верховної Ради про звітування Кабінету міністрів щодо соціально-економічної ситуації в державі 13 жовтня, депутати розпочали обговорювати проект закону про державний бюджет на 1999 рік. Міністр фінансів Ігор Мітюков визнав, що поданий урядом законопроект базується на розроблених у червні—липні основних макропоказниках економічного і соціального розвитку, які не відповідають сучасній ситуації, що необхідно узгоджувати практично всі цифри. Однак міністр просив не відхиляти законопроект як неприйнятний, а повернути урядові на доопрацювання до 15 жовтня.

(Закінчення на 2-й стор.).

Прем'єр заспокоює

Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко поінформував журналістів про зміст підписаної постанови щодо зниження ставок акцизного збору на алкогольні та тютюнові вироби.

Він визнав, що прийнята 3 серпня 1998 року постанова про перерахування до бюджету ECU 7 за літр спирту була своєрідним перегином кабінетної політики. Відтоді, як зобов'язали платити за цистерну спирту місткістю 8 тис. дал замість 100 тисяч гривень півтора мільйона, згорнула свій бізнес більша частина виробників алкогольної продукції, а ціни на неї на споживчому ринку злетіли відповідно. Може, уряд сподівається поставити ціни на горілку на місце завдяки зниженню акцизних ставок?! Якщо так, то у нас наївний уряд.

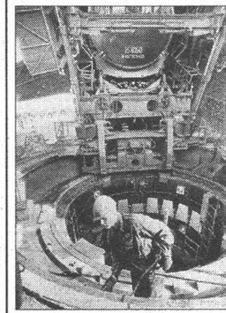
Не вмієте керувати – йдіть буряки копати

Ситуація на ланах Тернопільщини маловтішна. У краї не зібрано ще понад 12 тисяч гектарів зернових, 38 тисяч уже списано як безнадійні посіви. Не виключено, що худоба у громадському секторі голодуватиме, оскільки удвічі менше торішнього заготовлено силосу, сінажу. 25 вересня закінчились оптимальні строки посіву озимих, але зерно покладено в землю тільки на 39 відсотках запланованих площ. Дуже повільно збирають цукристі. За нинішніх темпів у Борщівському районі, наприклад, збиратимуть корінці 253 дні, сіятимуть озимі ще 127 днів. До різдвяних свят не впораються! Вкрай розвалений аграрний сектор отримав у спадок новий голова Збаразької райдержадміністрації Леонід Усатюк. Щоб якось виправити ситуацію, керівник закрив на два дні всі районні установи і вивів державних службовців на буряки. Щоб відчули ціну селянської праці і ціну безвідповідального керування. І кабмінівського у тому числі, бо пального «від уряду» району вистачило тільки на одне КСП.

Поцілили в десятку

Десяту з сорока шести українських міжконтинентальних балістичних ракет СС-24, які можуть нести ядерні боєголовки і підлягають ліквідації відповідно до Договору про скорочення наступальних озброєнь, знято з бойового чергування в районі Первомайська (Миколаївська область). У присутності заступника міністра оборони України Володимира Міхтюка і керівника американської військової делегації, заступника міністра оборони США Едварда Уорнера з шахтно-пускової установки вилучили ракету, після чого верхню частину ШПУ зруйнували вибухом. Остаточно з СС-24 Україна планує розпрощатися до грудня 2001 року.

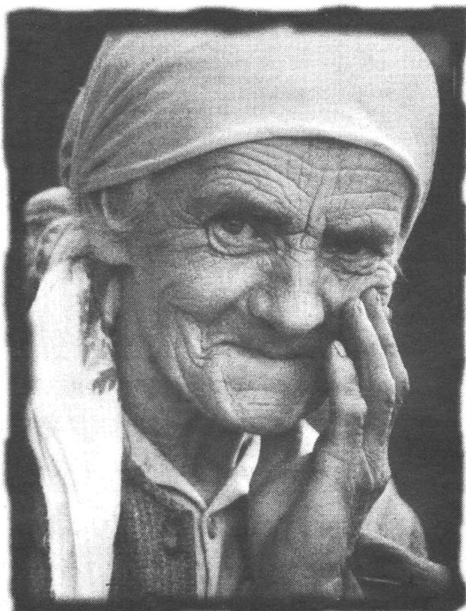
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Нотатки з приводу

Міжнародний день людей похилого віку мені здається суто нашим винаходом. Не знаю, чи святкують його у розвинених країнах, де 80-річні профі керують могутніми корпораціями, а їх ровесниці насолоджуються життям, не зважаючи на вік.

(Закінчення на 6-й стор.).

Те, що не покажуть телекамери...

Лист на першу сторінку

Новини оптом

Я давно мрію читати «Голос України» п'ять разів на тиждень. А нашу пошту, схоже, моє, та й не тільки моє, бажання надто обтяжує. Вона поступово, але невпинно обмежує нас у праві на своєчасну інформацію, яку розповсюджує улюблена газета. Ще донедавна поштові відправлення отримували тричі на тиждень, тепер — двічі. І це нововведення, як на мене, дуже на часі. Адже триває передплата, і подібна «турбота» про читачів, впевнений, дасться взнаки. Хто захоче читати позавчорашні «новини» та ще й двічі на тиждень?!

Дивуюся «Укрпошті». У роки війни і після неї поштарі ходили по оселях щоденно. Тепер вони хочуть бути довгожданими гостями.

Жорж **ВОЙНАРОВСЬКИЙ.**
Вінницька область.

P.S.

- Сьогодні у Києві відкривається виставка-ярмарок «Оболонь-98».
- З 1 жовтня вводиться персоніфікований облік даних у системі обов'язкового державного пенсійного страхування.
- У Києві розпочинається місячник з благоустрою міста.
- У Броварській середній школі № 9 Київської області розлито 200 г ртуті.

Закон України

Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України

Стаття 1. До погашення заборгованості по виплаті заробітної плати, стипендій, пенсій та інших соціальних виплатах тимчасово забороняється підвищувати ціни і тарифи на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України.

Житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту оплачуються громадянами України за цінами і тарифами, встановленими відповідно Кабінетом Міністрів України, Національною комісією з питань регулювання електроенергетики України, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, станом на 1 червня 1998 року.

Стаття 2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
23 липня 1998 року.
№ 51-XIV.

Партійні рядки

Об'єднані — роз'єднаються...

Як повідомив нинішній голова об'єднаних соціал-демократів Василь Онопенко, він та декотрі лідери регіональних організацій покидають лави СДПУ (о). На 3 жовтня уже призначено установчий з'їзд Української соціал-демократичної партії. Це буде третя партія соціал-демократичного спрямування.

Василь Онопенко розповів авторові цих рядків, що криза в СДПУ (о) розпочалася майже рік тому. Він стверджує, що категорично виступав проти внесення до виборчого списку партії під першим номером колишнього Президента України Леоніда Кравчука.

Нинішній лідер об'єднаних соціал-демократів вважає, що партію «хочуть перетворити на політичний холдинг», щоб отримувати від цього прибуток. Це, мовляв, і є основною причиною його «розлучення» із СДПУ (о). Василь Онопенко стверджує також, що після з'їзду нової партії він покине і депутатську фракцію об'єднаних соціал-демократів. Щодо перспектив «нових» соціал-демократів Василь Онопенко повідомив: ведуться переговори із соціал-демократами без «о» на чолі з Юрієм Буздуганом. У перспективі він припускає і об'єднання цих партій.

Тим часом член правління СДПУ(о) Василь Кремінь не вважає демарш Василя Онопенка і частини регіональних лідерів розколом. Він стверджує, що на з'їзді об'єднаних соціал-демократів, який також відбудеться у суботу, станеться «надкол». Бо більшість регіональних організацій і делегатів з'їзду залишається в СДПУ (о). Василь Кремінь пояснює демарш нинішнього голови партії його особистими амбіціями.

Василь Онопенко, щоправда, не вирішив ще, чи братиме участь у з'їзді СДПУ (о).

Володимир КОРОЛЮК.

У номер

«Південмаш» сказав: «Поїхали!»

У день визволення Полтави від німецько-фашистських загарбників місто отримало подарунок — два нових сучасних тролейбуси, виготовлених на «Південмаші». Їх передав міському голові Анатолію Кукобі голова правління АТ «ЛІТАН» (одного з підрозділів «Південмашу») Юрій Січевий.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Бюджет: 110 доларів на душу

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 30 вересня

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

(Початок на 1-й стор.).

За прогнозами Мінфіну, обсяг ВВП на наступний рік буде збільшено до 120 млрд. гривень (у проекті закладено 112 млрд.), середній приріст споживчих цін становитиме наступного року 17,8 відсотка, інфляція — 16—17 процентів річних. Реальна потреба у видатках у 2,5 раза перевищує визначену в проекті суму — 31,8 млрд. гривень.

У виступах депутатів лунала тривога. Ситуація в країні погіршується що не день, тож чи не застаріють за два тижні вже й нові показники бюджету? У підсумку проголосували за неприйнятність урядового законопроекту.

Голова Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко представила запропоновані рядом народних депутатів зміни, що передбачається внести до закону «Про бюджетну систему України»: зокрема, розписувати видатки держбюджету помісячно по міністерствах, відомствах та інших органах державної виконавчої влади. Обговорення цього питання продовжило попередню дискусію.

Характеризуючи закладені в проекті держбюжета показники, Ю. Тимошенко наголосила, що уряд планує в 1,4 раза збільшити доходи від податків, тобто при занепаді виробництва збільшити податковий прес. Витрати на охорону здоров'я порівняно з минулим роком пропонується скоротити на 30 процентів. «Найстрашніше у бюджеті-99 — це його пропорції, — сказала голова комітету. — Показник забезпечення бюджетними коштами однієї людини в країні становить 110 доларів, тоді як у європейських державах він сягає від 6 до 16 тисяч доларів».

Депутати 243 голосами підтримали редакцію бюджетного комітету про внесення змін до закону про бюджетну систему.

Після перерви депутати проголосували за внесення змін до законів «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

Голова Державного комітету з земельних ресурсів Леонід Новаківський доповів про пропозиції Президента до закону про оренду землі: орендодавцями земельних ділянок є місцеві держадміністрації, Рада міністрів Криму та Кабінет міністрів України. Саме це було каменем спотикання під час попереднього розгляду закону в парламенті. Більшість депутатів, у тому числі і Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, переконані, що розпоряджатися землею повинні лише місцеві ради. Голосування перенесли на ранкове засідання і розпочали обговорення проекту про внесення змін до закону про власність.

Юліана ШЕВЧУК.

Ех, доро́ги... дорогі́ й убогі

Вечірнє засідання 29 вересня

Парламентарії продовжили розгляд за скороченою процедурою законопроекту про концесії на будівництво та реконструкцію автомобільних доріг. Гострі дискусії точилися навколо самого поняття «концесія», яке у деяких депутатів асоціювалося з «канонерками на рейді» і «оскалом капіталізму».

Віталій Журавський переконував народних депутатів, що прийняття законопроекту зніме певне соціальне напруження, бо сприятиме створенню додаткових робочих місць. А надання коштів на будівництво буде спрямовано й на реконструкцію шляхів, які нині у жахливому стані.

Прогресивні соціалісти негативно поставилися до поданого законопроекту й охарактеризували його як «блакитну мрію капіталістів інших держав», яка перекриє не тільки фінансові, а й транспортні артерії.

Утім, представники Народного руху підтримали проект, підкресливши, що він дасть можливість для залучення недержавного капіталу на будівництво й реконструкцію шляхів та сприятиме розбудові мережі транспортних коридорів під контролем і за участю держави.

Представники фракцій НДП, «Громада», СДПУ(о) у своїх виступах також підтримали проект закону про концесії у першому читанні. Фракція соціалістів і селян погодилася підтримати за умов: українські виробники і працівники виконуватимуть роботи зі шляхового будівництва, етапний контроль за виконанням умов концесії, а також розробка комплексного закону щодо концесії.

Комуністи висловили протилежну точку зору. За словами Миколи Кухарчука, сама ідеологія проекту передбачає легалізацію тіньового капіталу і його багаторазове примноження в інтересах окремої групи людей. Та й сам термін концесії (45 років) їх насторожував. І тому вони запропонували доручити ВР дати правову оцінку Указу Президента щодо концесії, а Рахунковій палаті —вивчити питання щодо фінансування будівництва шляхів. І тільки після цього погоджувалися розглядати це питання у повторному першому читанні.

Отож пропозиція Комітету з питань будівництва, транспорту і зв'язку прийняти внесений Президентом України закон про концесію на будівництво та реконструкцію автомобільних доріг у першому читанні не здобула необхідної підтримки депутатського корпусу. Парламентарії 227 голосами підтримали пропозицію Михайла Павловського щодо направлення законопроекту на повторне перше читання.

Проект постанови про звіт Кабінету міністрів України з соціально-економічної ситуації в державі 13 жовтня і доручення профільним комітетам підготувати співдоповіді не здобули підтримки. І тому народні обранці вирішили розглянути це питання наступного дня.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

У комітетах Верховної Ради

Катастрофа: пільги скорочуються — люди гинуть

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи на своєму засіданні відхилив як такі, що суперечать Конституції, три законопроекти, запропоновані урядом: про внесення змін до Закону про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, про Концепцію радіаційного захисту населення та про правовий режим забрудненої території. Аргумент: прийняття цих законів спрямовано на скорочення пільг та погіршення умов життя чорнобильців.

Ніхто із членів комітету не заперечував, що чинний закон про соціальний захист чорнобильців, прийнятий ще 1991 року, потребує змін. Адже, з одного боку, спостерігаємо зловживання у використанні коштів Чорнобильського фонду, а з другого — сотні тисяч хворих, приречених на вимирання. Чинний закон, наголошували депутати, все одно не діє сповна, адже для фінансування всіх його статей потрібно 3 млрд. 475 млн. гривень, а це — третина держбюджету-98.

На засіданні лунала гостра критика на адресу Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи, яке подало до Верховної Ради непідготовлені законопроекти. На думку членів комітету, щоб вибрати раціональне зерно, доцільно розглянути закон постатейно. Комітет запропонував спочатку розробити разом із виконавчою владою і прийняти концепцію радіаційного захисту населення, а потім уже закон про соціальний захист.

Наступного тижня це питання планується винести у сесійний зал. «Комітет пропонує не скорочувати соціальні виплати, а інші —нераціональні видатки з Чорнобильського фонду, — каже голова комітету Юрій Самойленко. — Однак я не виключаю, що серед депутатського корпусу є люди, готові пограти на популізм і на чорнобильській проблемі заробити якийсь політичний капітал».

Юліана ШЕВЧУК.

Настав час гармонізації законодавчих баз

(Початок на 1-й стор.).

Щодо результатів нинішніх переговорів, однією з головних тем яких була ратифікація великого договору Думою та (на прохання російської сторони) угод з поділу ЧФ Верховною Радою, то Селезньов так прокоментував досягнуті домовленості:

«Ми до цього питання підійшли на різних швидкостях: Дума отримала на розгляд одразу всі документи... І наші комітети зі справ СНД та з оборони вирішили, що їх треба розглядати в одному пакеті... В Україні ситуація склалася інакше... Але, як я сказав колегам з ВР, до нового року це питання (великий договір. — **Авт.**) буде поставлено у нас на ратифікацію... Ми розглянемо і угоди з поділу ЧФ. Я знаю: щодо цього у депутатів ВР є питання... Можливо, знадобиться ще не одна зустріч. Але найголовніше — аби севастопольці жили в мирі, кораблі не тонули, а ходили, а ми у разі необхідності могли разом виконати ті стратегічні завдання, які можуть бути поставлені».

Журналістів цікавило і враження глав парламентів від того, як депутати ВР сприйняли виступ Геннадія Селезньова на сесії. Олександр Ткаченко вважає загальну реакцію парламентаріїв на виступ позитивною. На його думку, негативну реакцію висловила навіть не вся фракція НРУ, а лише окремі її члени.

А сам Геннадій Миколайович сказав, що його зовсім не здивувала позиція Руху, і, як йому здалося, більшість слухала його уважно і лише «щось заважало йому чути зал через праве вухо...». «Будь-яка нова ідея рідко лягає в благодатний грунт і починає проростати..., — зауважив він. — Головна маса людей ці ідеї прекрасно сприймає, але для реалізації їх знадобиться час».

Звичайно, не обійшли увагою журналісти і заяву Голови Думи щодо створення «союзу слов'янських держав», а також про перспективи гармонізації законодавства: про це неодноразово говорили і українська, і російська сторони.

Глава нашого парламенту бачить співпрацю з найвищим законодавчим органом сусідньої держави у необхідності гармонізації законодавчих баз, що дало б можливість виконавчим структурам обох держав виконувати передбачені укладеними договорами зобов'язання. «Давайте виходити з того, що Росія й Україна входять до складу Ради Європи і ми певною мірою розпочали роботу з гармонізації законодавчої бази тих держав, які є в РЄ... Чому ж тоді між нашими державами, які в економічному плані найбільш інтегровані, не слід насамперед відпрацювати ці питання», — зауважив Олександр Ткаченко.

На думку глави українського парламенту, найближчим часом необхідно вирішити «одну глобальну проблему —винести на розгляд Верховної Ради України питання про вступ українського парламенту в Міжпарламентську асамблею». Олександр Миколайович зазначив: «Я думаю, що нашу позицію поділяє не лише більшість залу, а й Президент, і виконавча влада — Кабінет міністрів». Він також висловив упевненість, що й 85—90 відсотків населення України підтримали б цю позицію, якби сьогодні провели референдум.

Бажанням наших (українського і російського) народів назвав Голова Верховної Ради України і так званий союз трьох слов'янських держав.

Геннадій Селезньов вважає, що одним з головних документів, який слід уважно вивчити і гармонізувати, є Цивільний кодекс, бо на його нормах базується законодавство. Глава Думи закликав «глянути на Закон про громадянство». «І якщо є якісь штучні перешкоди, то вирішити: чи можливо їх позбутися у рамках наших конституцій... Але це буде складно зробити, оскільки ми не маємо рівня тих просунутих відносин, як скажімо, із Білоруссю», — заявив він. Щодо «союзу слов'янських держав», то Геннадій Селезньов розповів, що обговорював це під час зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою: «Цю ідею він сприйняв нормально, спокійно. Каже: «Давайте її на рівні парламентів обговорювати і думати, як просувати далі».

Ішлося під час прес-конференції і про взаємодію в умовах економічної кризи, а також перспективи експансії російського капіталу в українську економіку. Геннадій Селезньов вважає, що «кризу ми переживемо гідно». А щодо інвестицій, то «ми відпрацюємо закон про фінансово-промислові групи, нам буде легше здійснювати легальні платежі... Буде нормальна законодавча база в Україні, інвестор її оцінить і, звичайно, прийде».

Чимало уваги було приділено й проблемі розширення НАТО. Геннадій Селезньов переконаний: «НАТО — це архаїзм, НАТО приведе до нових ліній розділу. І жодних добрих країн у НАТО не буває. Коли міністр закордонних справ (на той час Г. Удовенко. — **Авт.**) почав розказувати, як Україна може дружити з НАТО.., ми попрохали Верховну Раду пояснити це. Нам відповіли, що Росія — країна номер один для України і є її стратегічним партнером».

По завершенні прес-конференції Олександр Ткаченко і Геннадій Селезньов підписали спільне повідомлення про результати візиту, головними пунктами якого стали: «Українська сторона висловила сподівання, що Державна Дума найближчим часом ратифікує Договір про дружбу, співробітництво і партнерство... Російська сторона вважає, що вступ України до Міжпарламентської асамблеї СНД сприятиме створенню загальноекономічного простору країн співдружності та реалізації режиму вільної торгівлі».

Наталя РІЗНИК,
Анатолій БЕНЬ.

На знімку: після завершення прес-конференції.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До європейського рівня не дотягли...

НЕЩОДАВНО наша газета писала про певні непорозуміння в українсько-румунських відносинах. Коротко нагадаю: у румунській пресі з'явилася низка заяв про нібито утиски прав румунської нацменшини в Одеській області. Відомі румунські політики закликали звернутися до Ради Європи зі скаргою на Україну. Минулого тижня, під час сесії Парламентської Асамблеї РЄ у Страсбурзі, наш кореспондент мав змогу детальніше з'ясувати обидві точки зору і простежити розвиток подій.

Член делегації Верховної Ради у ПАРЄ Іван Попеску представляє в нашому парламенті румунську національну меншину і тому як ніхто обізнаний із ситуацією.

Іван Попеску

— На початку сесії ПАРЄ я мав зустріч із румунським сенатором Кристіаном Думітреску, членом Демократичної партії, що входить нині до правлячої коаліції (за певною інформацією, саме цей політик і розтиражував у Бухаресті сенсацію про «утиски румунів в Україні». — **Авт.**). Він налаштовувався порушити у Раді Європи питання про нібито закриття деяких румунських шкіл на Одещині і перехід решти з латинського правопису на кирилицю. Я дещо роз'яснив Думітреску. Жодну школу не закрили, також ніхто не переходив на кирилицю: це суперечило б положенням української Конституції, законів про мови та про нацменшини. Більше того, відмова від латиниці означала б побіжне визнання нелегітимної Придністровської Молдавської Республіки, оскільки лише там молдовську мову викладають кирилицею. У Кишиневі ж латинську абетку запровадили ще 1991 року, і відтоді вона використовується в українських школах з румуномовним викладанням. Щодо самого найменування нацменшини в Одеській області, то, справді, рішення називати її молдовською і, відповідно, такою самою й мову, прийнято на основі перепису 1989 року. Саме тоді 144 тисячі осіб визнали себе молдованами. Хоча правда й те, що молдовська та румунська мови ідентичні, і такі твердження румунської сторони відповідають дійсності. А решта — ні. Тому в розмові я дав зрозуміти Думітреску, що перш ніж робити певні заяви, слід перевіряти факти. По-друге, нині треба якомога швидше завершити роботу над організацією змішаної україно-румунської комісії з питань захисту прав нацменшин. Нам слід виїхати на місця проживання українців у Румунії та румунів в Україні, зустрітися з людьми, побачити на власні очі проблеми і на основі цього конструктивно працювати. На законодавчому рівні в Україні, запевнив я, робиться все для того, щоб розширити існуючі права та свободи громадян, серед них і представників нацменшин та корінних народів.

Кореспондент «ГУ» взяв інтерв'ю і в сенатора Кристіана Думітреску. Хоча, мушу сказати, охоти до розмови в нього явно не відчувалося. Сенатор не з'явився на призначене ним самим місце розмови, і лише потім пощастило випадково зустріти його в кулуарах Ради Європи. Якщо відкинути пишні компліменти Думітреску на адресу україно-румунських відносин, то, по суті, залишилося ось що:

Кристіан Думітреску

— Нині є певні проблеми з румунською нацменшиною в Україні. Ми маємо поговорити про деякі права, обумовлені базовим двостороннім політичним договором і міжнародними документами. Йдеться про збереження румунської мови — не молдовської, тому що там (тобто на Одещині. — **Авт.**) проживає етнічне румунське населення. Справді, є держава Молдова, де живуть румуни, які називаються молдованами. Але їхня мова румунська. Знаю, в Одеській області існує рішення глави відомства освіти, що ця мова має зватися молдовською. Відомо також, що в 60-х роках у регіоні було набагато більше румунських шкіл, ніж нині. У Бухаресті хочуть знати, що ж діється з тамтешньою румунською нацменшиною, і про це треба говорити. Водночас бракує точнішої інформації про ситуацію на Одещині, тому планую зустрітися з главою української делегації в ПАРЄ Борисом Олійником. Нам слід розвивати міжпарламентські відносини, створити спеціальну комісію з питань нацменшин і будувати нову політику щодо українців у Румунії та румунів в Україні... Можливо, не закривають румунські школи, але проблема в тому, що не відкривають нових. Сподіваюся, ваша держава приділятиме нацменшинам більше уваги.

Отже, недавні претензії пана Думітреску тепер, треба розуміти, звелися до невдоволення існуванням в Україні молдовської нацменшини і молдовської мови. Логіка звинувачень зримо відсутня, оскільки, справді, є Молдова з її державною — саме молдовською — мовою. І доки сама вона не перейменує свою мову на румунську або не проголосить себе частиною Румунії, доти і якісь дії України щодо цих питань неможливі і некоректні. Стосовно «закриття шкіл та проблеми з кирилицею», то румунський сенатор усіляко обминав ці теми —очевидно, пересвідчившись у безперспективності їх подальшого використання. Як стало відомо, Кристіан Думітреску так і не звертався з пропозицією про зустріч до Бориса Олійника. Це ставить під сумнів щирість румунського сенатора у прагненні започаткувати міжпарламентський діалог з питань прав національних меншин. Словом, склалося враження, що в Румунії втрачають інтерес до цієї теми. Адже скандалу європейського рівня не вийшло.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

Белград

Поступився чи зволікає?

Провідні албанські політичні партії у Косові негативно сприйняли резолюцію Скупщини (парламенту) Сербії, яка на своєму позачерговому засіданні оголосила про початок виведення сил безпеки із Косова і про формування в ньому органів самоврядування. Багато хто каже, що рішення Скупщини Сербії є спробою югославського президента Слободана Милошевича виграти за допомогою обіцянок час.

Вашингтон

Усі надії на опозицію

Повалення нинішнього режиму Саддама Хусейна за допомогою воєнної сили — таке непросте завдання поставили перед собою керівники американського конгресу. Вони з великою помпою оприлюднили відповідну законодавчу ініціативу під назвою «Про звільнення Іраку». Вона, зокрема, передбачає надання воєнної допомоги у розмірі майже 100 мільйонів доларів іракській опозиції, яка, за задумами членів конгресу, має стати головною силою у справі повалення Хусейна.

Анкара

Заклики не поділяли

Туреччина рішуче засудила проведення так званим «парламентом Курдистану у вигнанні» засідання в італійському парламенті. Анкара заявила, що Рим не вжив необхідних заходів, незважаючи на неодноразові заклики до керівництва Італії не допустити проведення «зібрання» організації, яка є «знаряддям терористичної Курдської робітничої партії».

Буенос-Айрес

У президенти — економіст

Відомий аргентинський економіст Домінго Кавалло виставив свою кандидатуру на президентських виборах, що відбудуться в Аргентині наступного року. У своїй передвиборній кампанії Кавалло має намір зробити натиск на необхідності скоригувати аргентинську економічну реформу за рахунок поліпшення соціальної політики держави, надання більшої допомоги незаможним прошаркам населення.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

***НАЙГОСТРІША** соціально-економічна криза триває в Україні майже десять років, включаючи особливо тяжкі роки так званої незалежності. Так званої, бо в економічній сфері ми стали значно залежніші, ніж досі. Владний режим намагається переконати стражденний народ, що це, мовляв, неминуча плата за перехід від одного економічного устрою до іншого. Проте неспроможність цього твердження видно хоча б з того, що більшість країн з перехідною економікою подолали цей рубіж із незрівнянно меншими втратами і вийшли на траєкторію нормального розвитку. А Україна продовжує поринати у провалля. І ознак перелому ситуації на краще не спостерігається.*

Усе це потребує об'єктивного дослідження і чесної відповіді на животрепетні запитання. Головні з них ті, що пов'язані з правдивим з'ясуванням глибини падіння нашої економіки та причинно-наслідкової природи розвитку кризи. Не розібравшись у цьому, з глухого кута не вийти.

Глибина соціально-економічної кризи

Як узагальнений показник стану економіки багато країн використовують обсяги реального (у порівняльних цінах) валового внутрішнього продукту (ВВП), що є похідним від обсягу номінального (у поточних цінах) ВВП. Судячи з динаміки реального ВВП, економіка України впала протягом 90-х років приблизно вдвічі. Проте є підстави стверджувати, що цю оцінку надто занижено у зв'язку з причинами і об'єктивного, і суб'єктивного характеру. Не вдаючись у подробиці цієї причини, наведемо конкретний фрагмент, який свідчить про неспроможність показників ВВП для оцінки стану нашої економіки. Йдеться про методологічне нестикування обсягів номінального ВВП останніх років з роками, що передували запровадженню гривні. Наприклад, якщо 1997 року показник виробництва номінального ВВП у розрахунку на душу населення становив 1,8 тис. грн., то, скажімо, за 1992 рік цей показник (в переведенні на гривні) становив лише 40 копійок, що, ясна річ, перебуває за рамками здорового глузду. А якщо такі перекручення присутні у визначенні номінальних обсягів ВВП, вони неминуче переходять у динаміку й реального ВВП.

Методологічні вільності у визначенні обсягів ВВП доповнюються вільностями іншими, що диктуються, зокрема, прагненням прикрасити реальний стан справ. Ось один із прикладів. У 1996 році номінальний обсяг промислового виробництва становив 73,3 млрд. грн. Виходячи з цього, передостанній уряд спрогнозував цей показник на 1997 рік у розмірі 106,7 млрд. грн. (з урахуванням очікуваних темпів інфляції). У середині 1997 року новий уряд «секвестував» це прогнозне накреслення до 77,5 млрд. грн. (на 27,4%) за одночасного «секвестування» темпів інфляції, але тільки на 10,7 відсотка. А фактично було вироблено продукції на 73,5 млрд. грн. **У результаті лукавої гри в цифри маємо парадоксальну ситуацію: 1997 року ми недорахувалися порівняно з первісним прогнозом 33 млрд. грн. промислової продукції, і водночас з'явилися формальні підстави для твердження, що спад промислового виробництва начебто подолано.**

У зв'язку з очевидною тенденційністю урядової інформації про глибину кризи, використаємо пряме зіставлення деяких даних 1997 року з даними 1991 року, виходячи з того, що нинішні гривневі ціни приблизно відповідають рубльовим цінам 1991 року:

	1991 р. (у рублях)	**1997 р. (у гривнях)**
Обсяг промислового виробництва, млрд.	332	67,2
у тому числі товари народного споживання, млрд.	166	23,1
Грошові доходи населення, млрд.	206	50,8
Прибуток у народному господарстві, млрд.	110	9,7
Відношення отриманих підприємствами кредитів до їх кредиторської заборгованості (%)	132	5,1

Наведені дані відбивають той катастрофічний обвал соціально-економічних устоїв країни, що відбувся за лічені роки і аналогів чому неможливо знайти в цілому світі. Обсяг промислового виробництва скоротився в 5 разів, товарів народного споживання — більш як у 7 разів, доходність виробничо-господарської діяльності — в 11 разів, рівень забезпеченості виробників кредитами — в 26 разів. Рівень життя, якщо виходити із загальних грошових доходів, упав у 4 рази, а з урахуванням багатьох інших втрат, пов'язаних з різницею в цінах, пропажею колишніх трудових заощаджень, відомих трастових махінацій тощо, народ збіднів у 8—10 разів.

Забігаючи наперед зазначимо, що все це — результат так званого президентського курсу реформ. Але перш ніж перейти до розгляду по суті, наведемо оцінку ситуації словами самого Президента. У своєму першому посланні (1994 рік) Л. Кучма оцінював загальну ситуацію в країні так: «Суспільство вже давно вичерпало ресурс виживання... У країні відбувається активна деіндустріалізація, розпочався фізичний розпад продуктивних сил з випереджувальним руйнуванням науково-технічного та інтелектуального потенціалу суспільства, з повним знеціненням мотиваційних стимулів до продуктивної праці, масової дискваліфікації кадрів...» А в посланні 1998-го пролунали мажорні нотки: «Сьогодні ситуація якісно відрізняється від тієї, що була в жовтні 1994 року. Нам вдалося вперше, починаючи з 1990 року, зупинити падіння валового внутрішнього продукту, поступово зростає виробництво промислової продукції. Почали зростати обсяги капітальних вкладень, вантажних перевезень, деякі інші показники».

За великим рахунком висновок тут мав би полягати в такому. Ті перелічені обвальні процеси, що спостерігалися 1994 року, отримали сьогодні цілковите логічне завершення. Це перша відмінність. А друга полягає в тому, що коли 1994 року від колишніх обсягів виробництва ще щось залишалося, то нині виробнича сфера практично перетворилася на пустелю, і тому падати виробництву далі нема куди.

Витоки кризи

Об'єктивна оцінка сутності та наслідків «курсу радикальних ринкових реформ» неможлива без урахування двох принципових моментів. Перший: хоча курс офіційно було оприлюднено 1994 року, але практично його почали здійснювати в 1992—1993 рр. з допомогою відомих декретів уряду Л. Кучми. Другий момент полягає в тому, що проголошений курс реформ за своїми цільовими установками має два боки — освітлений і тіньовий. На освітленому розміщено своєрідний агітпункт, де декларують красиві гасла про ринкове перетворення економіки задля переведення її на якісно нову траєкторію розвитку в інтересах усього народу.

А з тіньового боку перевагу віддавали інтересам «грошових мішків», нагромадженню великих капіталів обраними нового режиму за рахунок зачіпання інтересів держави та народу.

Про це можна судити зі слів Президента, сказаних ним перед недавніми зборами підприємців: «У процесі реформування економіки не вдалося забезпечити глибоку структуризацію відношень власності, впровадити повноцінні правові та організаційні механізми реалізації переваг приватної власності, затвердити міцний фундамент формування класу підприємців, розвитку великого національного капіталу».

Підтекст цього «покаяння» перед підприємцями більш ніж прозорий: мовляв, старалися для вас, як могли, та не все вдалося. Хоча задля справедливості треба було б визнати: це єдине, що вдалося реалізувати з найбільшим успіхом. На тлі прискореного спаду виробництва і зубожіння народу розвивався процес стрімкого нагромадження капіталів у підприємницьких нуворишів, про що свідчить наступна деталізація етапних віх президентського курсу реформ.

Першим кроком «радикальних» реформ була обвальна лібералізація цін, здійснена в 1992—1993 рр. Пущені на самоплив процеси ціноутворення вмить вилилися в шалену гонку цін, що спричинила рекордну за світовими масштабами дворічну гіперінфляцію: 1992 рік — 2100%, 1993 рік — 10300%. Причому ціни злітали випереджувальними темпами в галузях паливно-енергетичного та сировинного комплексу, на які підприємці «кинули оком»: вони найпрестижніші для крутого бізнесу. Наприклад, 1992 року ціни в паливній промисловості зросли в 237 разів (подвоєння цін через кожні 2—3 дні), а в таких галузях, як легка та харчова промисловість, вони зросли лише в 10—20 разів. **Вибуховий розпад галузей виробництва за ціновою ознакою на «синків і пасинків» породив небачений диспаритет цін, що погубив галузі, покликані забезпечувати умови нормальної життєдіяльності суспільства — сільське господарство, легку і харчову промисловість, машинобудування тощо.** Наприклад, в останні роки випуск товарів першої необхідності вимірюється смішними величинами: взуття — по 2 пари на десятьох, панчішно-шкарпеткових виробів — менш як одна пара на людину, пральних машин і велосипедів —по одній штуці на 2 тисячі осіб. Одне слово, **штучно створений диспаритет цін розколов виробничу сферу на дві частини, одну з яких осідлали «потрібні люди», які отримували надприбутки, а друга, розрахована на задоволення життєвих потреб народу, практично зникла з економічної арени.** І найпарадоксальніше в тому, що найгостріша проблема усунення диспаритету цін навіть не згадується в переліку пріоритетів поточних «радикальних» реформ.

Такий розкол відбувся за роки гіперінфляції і в суспільстві. На одному полюсі розмістився вузький прошарок умить розбагатілих «новоукраїнців», а на другому — переважна частина не менш миттєво зубожілих співгромадян. Протягом 1992—1993 рр. народ зубожів у п'ять разів у зв'язку зі скасуванням індексації пенсій і зарплат, колишніх заощаджень та внаслідок багатьох інших махінацій. А щодо нагромадження капіталів «новоукраїнцями», то їм було надано цілковиту свободу дій у розумінні обкрадання громадян, виробничої сфери та державної казни. Хто й скільки вкрав — залишається глибокою таємницею, попри словесні заяви Президента відкрити доходи мафіозно-злочинних кланів. **Про масштаби розкрадань можна судити лише за обхідними даними. Наприклад, за 1992—1993 рр. оптові ціни в промисловості зросли в 4 тисячі разів, а офіційно врахований номінальний обсяг промислової продукції (у тих самих інфляційних цінах) — лише в 536 разів. «Ножиці», як бачимо, майже чотириразові, а в грошовому вираженні йдеться про трильйони. Ось у таких пропорціях і ділився інфляційний «навар» —чотири п'ятих відводили в «тінь» різні мафіозно-посередницькі структури, а одна п'ята діставалася виробничим колективам.** Отож марно кається сьогодні Президент перед підприємцями, начебто він не все зробив для їх упаковки. А ще й нові капіталісти виявилися першими, хто зрозумів, що щастя не в якості грошей, а в їх кількості, відведеній у «тінь».

У пре
ведуть еконо
що їх реалі

Постає закономірне запитання: чим пояснити те, що Україна в 1992—1993 рр. побила світові рекорди і з висоти злету гіперінфляції, і з її тривалості? Аналіз показує, що якихось об'єктивних причин не було. **Рекордну інфляцію розкручено із суб'єктивних міркувань, головне з яких — створити середовище найбільшого сприяння для формування великого капіталу будь-якими доступними засобами, аж до заохочення відвертого криміналу.** Чого, наприклад, варта відома трастова епопея, в результаті якої «законно» було обкрадено мільйони людей. Не випадкова в цьому плані й та обставина, що прем'єр-міністра Л. Кучму, який розхитав «човен» і демонстративно пішов у відставку, вдячні підприємці пересадили на трон УСПП, а потім і на президентський трон.

Таким чином, обвальна лібералізація та розкручена на її основі гіперінфляція започаткували найзловісніші тенденції, спрямовані на знищення виробничого сектора, який безпосередньо працює на потреби народу, прискорене розшарування суспільства на багатих і бідних за ознакою підприємницької спритності в розкраданні національних багатств, затвердження режиму безкарності за економічні злочини, що отримали найбільший розквіт під час «декретного» режиму управління країною.

Наступні етапні віхи «радикального реформування» працювали на поглиблення цих тенденцій і появу нових. Приміром, приватизація. Про приватизацію по-українському як спосіб пошуку «ефективного власника» багато казати не доводиться, бо нові господарі загальнонародної власності вже здебільшого визначилися, причому на практично безкоштовній основі — за рахунок скуплених дешево ваучерів «неефективних власників». Сьогодні вже всі зрозуміли, що **«всенародну приватизацію», згідно з якою кожному належала одна п'ятдесятидвомільйонна частина державного надбання, було задумано й здійснено як галасливу масовку навколо приватизаційної сцени, куди було допущено лише вузький прошарок «головних героїв».** Воістину гідно вчинили ті, хто відмовився від ваучера, прислухавшись до мудрої поради відомої казки «не пий з цієї криниці — козлом станеш».

Але справа не тільки в обдуреному народі. Не менш трагічно те, що **саме приватизовані підприємства загинули перші.** Ось наочний приклад. За масштабами і темпами приватизації провідне місце посідають легка промисловість серед галузей групи Б і машинобудування серед галузей групи А. Проте й вони посідають провідне місце щодо темпів занепаду.

Так, **якщо в доприватизаційний період питома вага машинобудування в загальному обсязі промислового виробництва становила 31%, а легкої промисловості —11%, то нині на їхню долю припадає, відповідно, 14% і 2% продукції, яку випускають.** Але й це не межа спаду, якщо врахувати, що підприємства цих галузей масово збиткові.

Чому так відбувається? Тому, що інакше й бути не могло. Ставлення держави до приватизованих підприємств можна висловити прислів'ям: «Чого очі не бачать, того серцю не жаль». Для великого капіталу вони також не становлять інтерес через їх низьку прибутковість. Тому вони прак-

тично перетвор
корпусу, з одно
редницьких стр
шому плані інт
навіть ціною ц
Тим паче, що
безпінь перетво

У зв'язку з ц
час зменшити за
заційного проце
чинок для наво
уже приватизов
ся так, що в го
МВФ з приско
жалюгідні решт
вати нормальні
народних мас.
що багато краї
ного сектора ви
стійкого економ

Наступна віха
на фінансова ста
тарної політики,
нашої економіки
несло в економ
них нюансів, щ
оцінку для ба
справою. До то
тенденційно зато
літики так, що г
ти від праведно
тів» полягає

У низці п
нетарну політик
з метою приско
ня виробників д
ших форм — пр
гали цього шлях
іми виробникам
практики забезп
вестиціями, рин
«шоковому» ста
в переході на не
хоча це, врешті-
ного ефекту.

За наши
ставилася та са
ротьбою з інфля
кову терапію» бу
лідок політики пр
шової маси, огол
чення грошової
ною панацеєю,
приборкати інф
нансову стабіліз
кризу виробниц
політики продо
функція — при
шляхом створен
хідності.

Неспроможні
тому, що пробле
було розташован
цюжка. Тож кра
за визначенням,
творці: «1997 ро
фляції становив
ми покладали сп
робнича стабіліз
спрацював. Торі
робництва, який
ного економіки»
НБУ», № 6/98, с

Коментарі, як
повноти картини
не спрацював» —
ництва він спра
знаком, що вваж
хильники нашого
цей знак виявит
на розміри ката
лузь — взаємні н
ля внутрішнього
Усе це заблокува
тами, від яких їй

Здавалося б, з
— виробнича ста
реформаторів гір
тивними економі
но. Та все ж на
підприємців наш
печити цього рок
відсотка ми змож
утримати інфляц

Процитован
того, як **животре**
виробництва пере

...на вотчину директорського
..., та різних мафіозно-посе-
...з другого, для яких на пер-
...власного збагачення, нехай
...того розвалу підприємств.
...не підприємство можна за
...а приватну власність.
...стає нове запитання: чи не
...в підштовхуванні привати-
...ним, щоб отримати перепо-
... елементарного порядку в
...секторі? Адже може стати-
...за виконанням рознарядок
... приватизації ми втратимо
...зей, покликаних забезпечу-
... життєдіяльності широких
...ого, не можна не зважати,
...ить високого рівня держав-
...цтва перебувають у режимі
... розвитку.

решкод. Ось офіційні дані щодо динаміки спаду ВВП і скорочення темпів інфляції: **1994 рік — інфляція впала у 20 разів (рекордний рік), а спад виробництва становив теж рекордний рівень — 23%, 1995 рік — відповідно, 2 рази і 12 відсотків, 1996 рік — ще 2 рази і 10 відсотків.** Ці дані красномовно засвідчують багатосторонню лукавість придворних аналітиків-прогнозистів. По-перше, занепад виробництва активно зростав на тлі вражаючих «успіхів» у стримуванні інфляції, тобто падіння останньої щодо оживлення виробництва не більш, як мертвому кадило. По-друге, у такий примітивний спосіб переключають увагу громадськості з першорядних болячок виробництва — на третьорядні. По-третє, такі розрахунки зовні виглядають як витончений виважений ледве не на аптечних терезах підхід до прогнозу економічного зростання (0,5%), але по суті нікого і ні до чого не зобов'язує. Адже загальновідомо, що чимало постсоціалістичних країн перейшло до економічного зростання при

...валля ...іку «реформи», ...ують в Україні

...кальних реформ» — так зва-
...ія на основі жорсткої моне-
...найпотужнішим руйнівником
...орічне її здійснення прив-
...раїни стільки неоднознач-
... їй правильну економічну
... виявилося недрукованою
...передвиборні реформатори
... ситуацію навколо цієї по-
...стало не можливо відрізни-
...впаки. А суть цих «наворо-

...ст... країн жорстку мо-
...ову терапію) застосовували
...примусового підштовхуван-
...ної форми власності до ін-
...й, акціонерної тощо. Дося-
...ття опіки держави над сво-
...о скасуванням попередньої
... їх обіговими коштами, ін-
...бугу тощо. Опинившись у
...обники шукали порятунку
...ні форми господарювання,
... не дало жодного позитив-

...жсткі... монетарній політиці
...кція, ...е завуальована бо-
... Цим самим **звичайну «шо-
...блено ще жорсткішою внас-
...ючого вилучення з обігу гро-
...ї нібито надмірною.** Скоро-
...в обігу вважалося своєрід-
...омогою якої передбачалося
... забезпечити грошово-фі-
... на цій підставі подолати
... прихованим боком даної
...а залишатися первісна її
...о-примусова приватизація
... виробників режиму безви-

...кого розкладу пріоритетів у
...олання кризи виробництва
...на початку, а в кінці лан-
...ї політики був неминучий
... цей нині визнають самі її
...едньомісячний рівень ін-
..., однак механізм, на який
...ня (низька інфляція — ви-
... економічне зростання), не
...раїні зафіксовано спад ви-
...вищим серед країн перехід-
... Гальчинський. «Вестник
...2).
...кажуть, зайві. Хоча заради
...одати, що оцінка «механізм
...о м'яка. Стосовно вироб-
... з величезним негативним
...за краще замовчувати при-
...етаризму. Але ще чіткіше
...майбутньому, коли зважити
..., що оточили виробничу га-
...жі, рівень бартеризації, до-
...спроможного ринку тощо.
...обничу сферу такими леща-
...льнитися ще дуже довго.
...утіла теза «низька інфляція
...ія» виявиться для недолугих
...оком: адже нехтувати об'єк-
... законами надто небезпеч-
...авній Всеукраїнській нараді
...идент заявляє таке: «Забез-
...нозний приріст ВВП на 0,5
...ише за умови, коли вдасться
...вище як 12 відсотків».
...мент — яскравий приклад
... **проблема подолання кризи
...ся в площину вірогідних пе-**

інфляції у 30 відсотків і більше, причому мали зростання виробництва на кілька порядків вище, ніж наші жалюгідні 0,5%, що, до речі, вже третій рік фігурують в урядових «прогнозах», але так і залишилися не здійсненими. Ось так економіка мстить за шарлатанське до неї ставлення.

І ще один момент. **Інфляція, що її стримують прискореним скороченням грошової маси, зовсім не зникає, а трансформується на інші негативні явища (бартер, криза платежів тощо), які за відповідних умов знову перетворюються на інфляцію.** Тож не варто перебільшувати наші «успіхи» у подоланні інфляції. Про справжній успіх можна казати лише тоді, коли інфляція зникає внаслідок збалансованості цінового простору, маємо на увазі досягнення паритету цін як на внутрішньому ринку, так і щодо цін світового ринку. Зрозуміло, до цього нам ще дуже далеко, тим паче, що у напрямі збалансованості цінового простору в нас практично не робиться нічого.

Перекручення причинно-наслідкових витоків нашої кризи стосується не лише спекуляцій навколо інфляції. Такою самою мірою це стосується **докорінної причини нинішніх негараздів в економіці — катастрофічної нестачі грошової маси в обігу.** В урядових колах нерідко стверджують, що у нас має місце не нестача, а надлишок грошей в обігу. Приміром, В. Ющенко заявляє: «Інфляція є наслідком надлишку грошей. Не тільки зайві гроші провокують зростання цін, але лише за умов надлишку грошей в обігу може існувати інфляція. Висока інфляція є результатом значного надлишку грошей. Тобто можна стверджувати, що протягом аналізованого періоду в обігу перебувала більша кількість грошей» («Вестник НБУ», № 1, 1998 р.).

У даному разі маємо справу з двома фальсифікаціями. Перша полягає в нагальності тверджень, буцімто лише за умов надлишку грошей може бути інфляція. За наших умов інфляція існуватиме невизначено тривалий час, бо вона є ознакою деградуючої і розбалансованої економіки, своєрідним показником підвищеної температури хворого економічного організму. І професіонал за такої ситуації закликав би не до збивання температури (інфляції, шляхом обрізання грошової маси), а до усунення справжніх причин деградації економіки, про які говорилося вище.

Друга фальсифікація полягає в тому, що уперта метушня навколо практично придушеної інфляції — намагання відволікти увагу від лиховісних наслідків безглуздої монетарної політики. Якщо б В. Ющенко щиро бажав розібратися в ситуації, він би порушив інше питання, а саме: у якому випадку, тобто за надміру чи нестачі грошової маси, виникають такі явища: а) бартерний обмін, який сягнув майже половини внутрішнього товарообігу; б) взаємна заборгованість між виробниками, що перевищила річний обсяг ВВП; в) затоварювання підприємств, які випускають і без цього мізерні обсяги продукції; г) практична відсутність «живих грошей» у складі обігових коштів підприємств; д) заборгованість у пенсіях, зарплатах, що виснажує суспільство, або виплата їх натурою, включаючи гній, цвяхи, надмогильні вироби тощо; е) нагромадження зовнішніх боргів до надкритичних позначок; ж) зліт відсоткових ставок за кредит до рівнів, що не мають аналогів у світі; з) масова збитковість виробничої сфери за казкової прибутковості фінансово-банківської системи... Нарешті, грошовий «голод», що лютує в країні і перетворив її в суцільну боргову яму: підприємства винні одне одному, своїм робітникам, бюджету, Пенсійному фонду тощо; держава винна підприємствам і всій бюджетній інфраструктурі; люди винні один одному, житлово-комунальній сфері. І перелік цей можна продовжувати нескінченно. З цієї круговерті легше виділити тих, хто боргів не має, має лиже боржників. Це — фінансово-банківські олігархії, що уярмили грошовим «голодом» усю країну, включаючи масово корумповану державну владу.

Немає необхідності доводити, що розгляд проблеми достатності чи недостатності грошей в обігу поза вказаними катаклізмами і пов'язування її лише з інфляцією — це відверте намагання замести сліди недолугої фінансово-банківської олігархії шляхом переведення на тюремний грошовий пайок усіх сфер соціально-економічного життя.

Отже, зворотним боком скорочення грошової маси під приводом боротьби з інфляцією, що вичерпалася, виявилася розбалансованість головної формули ринку «товар-гроші-товар», де елемент «гроші» було обрізано до значень, аж ніяк не достатніх для нормального функціонування товарообмінних процесів. У підсумку отримали ринок, що задихався від безгрошів'я, через що задихнулося виробництво і всі інші параметри соціально-економічного життя. Зовнішньо це відбилося у створенні парадоксальної ситуації: Україна вийшла на передові позиції з утримання мінімальної інфляції і водночас вона продовжувала утримувати першість з погіршення справ у всіх напрямах.

У зв'язку з цим придворні реформатори висунули ідею про необхідність зміни акцентів президентського курсу реформ. І що ж на що вони поміняли? Найкардинальніша зміна акцентів полягає у тому, що метушню навколо інфляції, що вичерпується, переведено у площину алогічної метушні навколо дефіциту бюджету. Так, Гальчинський щодо цього заявляє: «Дефіцит бюджету досяг 1997 року критичної величини — 6—7% від ВВП. Власне, різке загострення фінансової кризи пов'язане значною мірою з цією причиною».

Подібну зміну пріоритетів економічної політики цілком можна вважати переведенням її в останню стадію безвиході. Найочевидніші ознаки цієї безвиході полягають у наступному.

1. Дефіцит бюджету передбачається скорочувати не поповненням доходної, а скороченням і без того вкрай обмілілої видаткової частини бюджету. В соціальному плані це межує з геноцидом щодо тих верств населення, для яких бюджет є основним джерелом існування — працюючих у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, «чорнобильців» та ін.

До того ж усе це призводить до подальшого скорочення платоспроможних можливостей населення і поглиблення стагнації виробництва.

2. Оголосити підвищений дефіцит бюджету причиною поглиблення фінансової кризи те саме, що стверджувати, нібито причиною відсутності грошей у людей є діряві кишені.

Адже кожному зрозуміло, що дефіцит бюджету, який зростає, і фінансова криза, яка поглиблюється, — то однопорядкові наслідки спільної причини, якою є стагнація виробництва, обумовлена горезвісною монетарною політикою, кримінальною приватизацією, паразитуючою на виробництві мережею мафіозно-посередницьких структур і т. ін. Та що придворним реформаторам до істинної природи причинно-наслідкового походження наших катаклізмів, якщо головна їхня мета — поставити на місце одного опудала в особі інфляції нове опудало (дефіцит бюджету) з таким розрахунком, щоб і створити видимість внесення свіжих акцентів у збанкрутілий економічний курс, і водночас підтримати у свідомості людей неминучість подальшого «затягування пасків» і продовження руйнівної монетарної політики.

Зворотний бік такої корекції курсу полягає в тому, щоб не зачепити привілеї «новоукраїнців», маючи на увазі збереження перманентного скорочення податків на надприбутки, існування анонімних валютних рахунків, створення спеціальних, звільнених від податків зон, повзучої амністії тіньових капіталів і збереження широких можливостей для їх відмивання. У цьому проявляється своєрідна троїста угода між фінансово-банківською олігархією, наскрізь корумпованою владою і власниками кримінально набутої власності, котра підтверджує відому істину про те, що влада в тоталітарній державі — це симбіоз награбованої власності і брудного капіталу.

І останнє. **Про причини спалаху фінансової кризи, що ним закінчилася так звана фінансова стабілізація, яка начебто мала місце в останні два роки.** Лукавість наших «реформаторів» полягає в тому, що ознаки цієї кризи вони вбачають лише в девальвації гривні, падінні курсу акцій на фондовому ринку. А причини її загострення зводять до несприятливих процесів зовнішнього порядку, особливо до відомих російських подій. **Тим часом коріння цієї кризи ростуть на нашому грунті, починаючи приблизно з 1994 року, коли обрізання грошової маси в обігу перейшло допустиму межу і почалося прискорене наростання болячок економіки, про які йшлося вище — криза платежів, панування бартерних відносин тощо.** Концентрованим виразом фінансової кризи стали безпрецедентні темпи падіння виробництва. Приміром, протягом останніх чотирьох років випуск товарів народного споживання, навіть за істотно прикрашеною статистикою, скорочувався такими темпами: 1994 р. — 25%, 1995 р. — 18%, 1996 р. — 20%, 1997 р. — 14%. Тож спитаймо: якщо це не кричущий прояв глибокої фінансової кризи, то що іще мало б статися, щоб верховні реформатори визнали наявність такої кризи?

Виявляється, потрібно було, щоб сталася обвальна девальвація гривні, котра й почалася у серпні 1998 року під впливом зовнішнього поштовху, спричиненого відомими світовими подіями. Але якби не було зовнішнього поштовху, наша грошова одиниця і «фінансова стабілізація» рано чи пізно обвалилися б, оскільки підтримувалися штучно, за рахунок фінансової «піраміди» і резервного валютного фонду. Це підтверджує і той факт, що грошові одиниці країн, які стоять на міцних «виробничих» ногах, вистояли, а наша грошова одиниця, що спирається на костури, звалилася, наче картковий будиночок. І в цьому, без перебільшення, треба бачити останній дзвоник, що пролунав для збанкрутілого курсу реформ, який передбачав будівництво ринкової економіки на розваленому фундаменті, котрим є виробнича сфера.

Підіб'ємо деякі підсумки. Якщо виходити з філософської тези про те, що системна криза є наслідком критичного загострення суспільних суперечностей, то в Україні їх загострення слід оцінювати як надкритичне. Калейдоскоп суперечностей і протистоянь, які роздирають суспільство, можна сьогодні спостерігати неозброєним оком, починаючи від дикого розбрату в напівголодних низах і закінчуючи кривавими розбірками у стані ситих верхів. Багатовекторну напруженість суспільства узагальнено можна представити в вигляді двох ліній протистояння — вертикальної та горизонтальної. По вертикалі маємо триповерхове розшарування суспільства за майновим цензом: перший поверх — народ, що мало не збожеволів від злиднів та безвиході, другий поверх — підприємницька олігархія, яка обібрала народ та привласнила найкращі шмати загальнонародного надбання, третій поверх — владна олігархія, що жирує на поборах з першого та другого поверхів. І не так важливо, як це розшарування називати — класовим, клановим, соціально-економічним чи якимсь іншим. Важливо те, що воно зриме і виступає найпотужнішим джерелом соціальної напруженості, здатним у будь-який момент вилитися в соціальний вибух.

Горизонтальний зріз протиріч представлений розборками «внутрі поверхів» з приводу завоювання "кращого місця" за нового життя. На першому етапі йде люта боротьба, яку провокують злиденність і страх за власне виживання. Арсенал способів боротьби — традиційний для першого поверху: розкрадання, розбій, жебракування, бродяжництво, проституція, рекет, шахрайство, включаючи і «найінтелігентніший» у такій ситуації спосіб вижити — «човниковий бізнес». На другому поверсі точиться не менш жорстка боротьба, та не за фізичне виживання, а за поділ та переділ сфер впливу, за перерозподіл між кланами того, що й експропрійоване у нижнього поверху. Арсенал засобів боротьби на цьому рівні теж добре відомий. Нарешті, на третьому поверсі йде жорстока боротьба за поділ та переділ влади із застосуванням найширшого діапазону засобів та прийомів, характерних для умов передгрозового часу.

Іншими словами, **вочевидь національний апокаліпсис, створений курсом реформ, задуманих та здійснюваних у формі псевдоринкових перетворень — обвальної лібералізації, кримінальної приватизації, руйнівної «фінансової стабілізації», кожна з яких стала етапною віхою в розвалі потужної в недалекому минулому виробничої сфери та шахрайським переділом створених багатьма поколіннями національних багатств.** Безвихідь антинародного курсу реформ дедалі очевидніша не тільки низам, які потерпають, але й поміркованим верхам, включаючи і частину президентського оточення. Цей курс відторгує більшість народу через його зловісну спрямованість на те, щоб зберегти та примножити багатства фінансово-банківської олігархії та багаточисленних кланів, нехай навіть ціною всебічної деградації країни та відкидання її в епоху дикого капіталізму. Тому курс розорення необхідно протиставити курсу творення, головним пріоритетом якого стало б відродження вітчизняного виробництва на основі розчищення тих завалів, що зведені перед ним руйнівними «реформами». Лейтмотивом нового курсу має стати створення справжніх передумов оживлення виробничої сфери, включаючи забезпечення паритету цін, збалансованості грошової та товарної мас, приведення місткості платоспроможного ринку відповідно до потенційних можливостей виробників, забезпечення вигідності застосування праці та капіталів у виробничій сфері порівняно з іншими видами діяльності.

Одне слово, потрібне негайне переборення багаточисленних катаклізмів, що починаються, за спостереженням гостресловів, з літери «Б»: безгрошів'я, безробіття, бартер, безвихідь, бездоріжжя тощо. А якщо висловлюватися ринковими категоріями, то йдеться про створення всіх тих атрибутів, що притаманні цивілізованому ринку й становлення яких є прерогативою держави. Причинно-наслідковий зв'язок з виробництвом тут украй прозорий: виробництво працює так, як цьому сприяє ринок, а ринок сприяє так, як справедливо відповідають встановлені на ньому правила гри інтересам головних його дійових осіб — виробника та посередника. Правила ж гри на нашому ринку швидше нагадують стихійну вакханалію циганського базару з цілковитим господаруванням на ньому шахраюватих посередників, аніж усебічно вивірений процес товарообміну на терезах об'єктивних економічних законів. Але це вже тема іншої розмови.

Іван ЧИЖ,
народний депутат України;
Володимир АНДРІЄНКО,
доктор економічних наук.

Пам'ять

Берег лівий, берег правий

У ці осінні дні майже вся Лівобережна Україна відзначає 55-річчя визволення від німецько-фашистських окупантів. Розгромивши ворога в районі Курська—Орла і на Міусфронті, радянські війська наприкінці серпня — на початку вересня знову ступили на українську землю, у запеклих боях змусили гітлерівців тікати на захід або здаватися у полон. Першим було визволено тоді від фашистів міста Рубіжне, Мілове і Старобільськ на Луганщині. За ними — Харків, Суми... Тут у битвах з ворогом особливо відзначилися війська Воронезького і Степового фронтів, що їх очолювали генерали армії М. Ватутін та І. Конєв. Згодом ці фронти було перейменовано на 1-й і 2-й Українські.

Запеклі бої точилися тоді і в районі Савур-Могили на Донеччині. Зламавши опір фашистів, воїни Південно-Західного та Південного фронтів під командуванням генерала армії Р. Малиновського і генерал-полковника Ф. Толбухіна за тиждень розгромили тут 13 ворожих дивізій і вигнали окупантів з усього Донбасу. Ці фронти було перейменовано на 3-й та 4-й Українські. Цими днями, щоб відзначити памятну дату, на Савур-Могилу з'їхалися не лише ветерани та їхні нащадки з Донеччини, а й фронтові побратими з Луганська, Харкова, Запоріжжя, із сусідніх областей Росії.

Фашисти, відступаючи з Лівобережної України, намагалися перетворити її на пустелю — нещадно спалювали міста і села, гнали на Захід мирних громадян, а тих, хто чинив опір, розстрілювали. Велику надію гітлерівці покладали на те, що зупинять наступ наших військ на Дніпрі. За даними радянської розвідки, до штабу німецького угруповання «Південь», очолюваного генерал-фельдмаршалом Манштейном, особисто приїздив тоді Гітлер і поставив категоричну вимогу: битися за Дніпро до останнього солдата і будь-що утримати дніпрові рубежі як «східний кордон вермахту». Більше того, фюрер не знайшов іншого виходу, як у значно жорстокішій формі наслідувати відомий наказ Сталіна № 227 — усіх своїх солдатів і офіцерів, які будуть відступати від Дніпра, негайно розстрілювати без суду.

Але вже ніщо фашистам не допомогло. У запеклих боях радянські війська форсували Дніпро в районах Букрина, Лютежа, а до кінця вересня вийшли на правий берег на лінії завдовжки 700 кілометрів — від Лоєва до Запоріжжя. За успішне форсування Дніпра майже двом з половиною тисячам солдатів, сержантів і офіцерів було присвоєно тоді високе звання Героя Радянського Союзу, понад п'ять тисяч бійців нагороджено орденами і медалями. Це вони, відважні сини Батьківщини, забезпечили наступну Київську визвольну операцію.

Володимир ЯКОВЕНКО.

За батькову хату

Україна. Як багато залишила вона в моїй пам'яті після того, як 55 років тому наші війська, розгромивши на Курській дузі гітлерівські полчища, ступили на її землю. Мені тоді ледве виповнилося вісімнадцять. Призвали в армію з далекого Приморського краю. Їхали ешелоном на фронт. Прибули до щойно визволеного Харкова. Він був увесь у руїнах, дивитися страшно. За ним — Лебедин. Далі залізницю теж зруйновано. Пішли до фронту пішки. Виданий сухий пайок з'їли за два дні, потім настала голодуха. Якби не підтримали українські жінки-селянки, не знаю, чим би все закінчилося.

У боях за визволення України ми вийшли до Дніпра біля села Смотрики. Фашисти тут чинили запеклий опір, намагаючись не допустити нас на правий берег. Але ми здолали противника і взяли плацдарм. У селі Малі Лисівці забігли до сільської хати.

Командир почав мене звати на прізвище:

— Хмарук, Хмарук...

А хазяйка промовила:

— У нас у селі теж живуть Хмаруки...

Часу не було зустрітися з однофамільцями. Вже через багато років після війни розповів про це батькові Ісидорові Миколайовичу. Він вигукнув:

— Синку, то це ж ти визволив моє рідне село, батькову хату!

Батько мій — українець, служив на флоті на відомому броненосці «Потьомкін». Потім перебрався на Далекий Схід і тут осів, працював машиністом паровоза. Часто співав українських пісень, особливо любив «Розпрягайте, хлопці, коні...» Я цю пісню з дитинства пам'ятаю. А в роки війни випало визволяти рідну батькову хату!

Михайло ХМАРУК.

Приморський край.

Живемо ж ми, гей!

Рівняння на Черкаси

Президія Ради ветеранів України узагальнила досвід і прийняла постанову про практику роботи Черкаської обласної, міських та районних рад ветеранів області спільно з владними, господарськими, комерційними і громадськими структурами щодо використання місцевих можливостей для поліпшення життєзабезпечення ветеранів війни, праці і військової служби. Досвід черкащан, на наш погляд, вартий широкого наслідування.

Організація ветеранів області об'єднує 28 районних і міських рад, 1985 первинних осередків, загалом 477 тисяч членів. У тяжких умовах економічної кризи ветеранські організації тісно взаємодіють з місцевими органами влади, товариством Червоного Хреста, профспілковими та іншими громадськими організаціями, наполегливо домагаються посилення соціального захисту старшого покоління шляхом широкого використання місцевих можливостей. Зокрема, тут постійно дбають про залучення позабюджетних коштів для матеріальної підтримки людей похилого віку. Два роки тому створено обласний фонд «Турбота», з якого лише нинішнього року вже надано допомогу більш як 40 тисячам малозабезпечених пенсіонерів. У багатьох районах утворено фонди «Милосердя і здоров'я», а у ветеранських організаціях — благодійні рахунки, на які надходять кошти від спонсорів. Діють також продовольчі фонди, банки одягу, взуття та ін. В області працюють 14 будинків-інтернатів, де мешкають майже дві тисячі інвалідів, ветеранів війни і праці, а в селах відкрито 58 будинків-притулків для літніх людей. Крім того, понад 14,5 тисячі осіб похилого віку, які потребують сторонньої допомоги, обслуговують працівники соцзахисту вдома.

Поточного року в трудових колективах ряду міст і районів області відновлено доплату до пенсії, впроваджується пільгове обслуговування пенсіонерів комунальними підприємствами тощо. Майже в усіх КСП, на багатьох заводах та фабриках ветеранам праці надають продовольчі набори, допомагають придбати необхідні ліки, паливо, одяг, санаторні путівки та ін. Останнім часом різними видами такої допомоги 7 тисяч ветеранів охопив обласний комітет Червоного Хреста, 2,5 мільйона гривень на благодійні цілі надали місцеві профспілкові організації.

В умовах економічної скрути обласна і місцеві ради ветеранів спільно з місцевими органами влади надають особливого значення розвитку підсобних господарств і садогородництва. Для колективного та індивідуального садівництва в області виділено 3,8 тисячі гектарів, а для городів — 8,2 тисячі га земельних угідь. У Черкасах, Умані, Смілі, деяких інших містах створено 137 товариств і кооперативів з обробітку землі, а в області відкрито понад 600 заготівельних приймальних пунктів, через які лише за перше півріччя поточного року закуплено в населення продукції на 12 мільйонів гривень. Для розрахунків запроваджено оплату товарами першої потреби. У шести районах області діють магазини, де продають дефіцитні товари в рахунок пенсій.

У тяжких умовах життя старшого покоління ради ветеранів області постійно піклуються і про його моральну підтримку. Як кажуть у народі, вони ще й співають. Нині на Черкащині активно діють 34 хорові та фольклорні ветеранські колективи, в яких зайнято близько тисячі аматорів мистецтва. Хорові колективи Соснівського, Шполянського, Кам'янського районів та Канева одержали почесне звання народних. Цікаві форми роботи у справі культурного обслуговування пенсіонерів ведуть обласний клуб «Ветеран Черкащини» та комісія з питань культурно-патріотичної роботи і увічнення пам'яті захисників Вітчизни на чолі з відомим героєм війни, колишнім партизаном-підпільником М. Струтинським.

Не все, певна річ, гаразд у справі соціального захисту ветеранів і на Черкащині. Люди похилого віку надзвичайно стурбовані незадовільним станом пенсійного забезпечення. Адже понад 80 відсотків стариків тут одержують пенсію набагато нижчу від межі малозабезпеченості. До того ж виплата і цих жалюгідних пенсій, як по всій Україні, місяцями затримується. Ветерани гостро порушують питання перед Верховною Радою про невідкладне докорінне реформування пенсійного законодавства в державі.

Володимир ЧЕРКАС.

Те, що не покажуть телекамери...

Нотатки з приводу

(Початок на 1-й стор.).

Кажуть, пенсійне дозвілля «по-їхньому» — видовище просто таки надзвичайне. Особливо вражають приїжджих «балети бабусь». Це коли група божих кульбабок у рожевих перуках, анітрохи не соромлячись своїх померехжених синіми венами ніг, до самозабуття витанцьовує «Лускунчик». Ось вона, свобода від умовностей! Ось він, рай ще за життя. Так навіщо, питається, їм святкувати цей день як щось особливе? Навіщо взагалі згадувати про вік, коли весь світ прагне того, щоб відсунути межу старіння якомога далі?

Інша справа у нас. Цього «свята зі сльозами на очах» чекає багато хто. Я не маю на увазі бідолашних бабусь і дідусів, які покрученими від хвороб пальцями їстимуть святкові котлети й пиріжки. Можливо, вперше за місяці напівголодного існування. Я про тих, хто не промине скористатися цим днем для того, щоб прилюдно поспівчувати нещасним, а заодно й заробити собі додаткові очки. Авжеж, не обійдеться без преси і телебачення. Звичайно, ми запам'ятаємо імена спонсорів і доброчинних організацій. Але чи взнаємо ми думки старих людей, обличчя яких великим планом показуватимуть телекамери?

Напевно, хтось із них радітиме, як дитина, ситому обідові і загальній увазі. Та будуть і такі, кого принизить це святкове пригощання, котре ніби узаконює мізерне коло потреб людей похилого віку.

Адже справа не в тому, що їм потрібний зайвий шматок хліба. Для них набагато важливіше відчуття затребуваності, професійної спроможності, яке надає життю кожної людини особливого сенсу. Чи не тому пенсіонери не залишають підприємств, де не платять зарплати? Чи не тому так активно працюють у різноманітних громадських організаціях? Бо ніякий «спокій і воля» не можуть замінити старикам відчуття значущості власної особистості на цій землі. Ну хіба що велика пенсія, котра свідчить про ступінь поваги суспільства до людини.

Та саме з цим у нас якраз найбільша проблема. Ні пенсії, ні поваги. Тому, співаючи дифірамби організаторам безплатних обідів (хто сперечається, вони чинять благородно), не забудемо також про тих, хто дивиться в корінь проблеми і робить те, що можливе у нинішніх умовах. Про мудрих і таких рідкісних керівників, які вміють цінити старі кадри. Таким чином продовжуючи творче і фізичне життя розумним, талановитим, досвідченим людям поважного віку, який у нашій країні чомусь вважається недоліком.

Лариса КРУПІНА.

Інформація про випуск акцій Відкритого акціонерного товариства страхової компанії «ЩИТ» – «SCUTUM»

Повне найменування — Відкрите акціонерне товариство страхова компанія «ЩИТ» — «SCUTUM».

Відомості про засновників, уповноважених проводити дії щодо підписки на акції.

Відкрите акціонерне товариство страхова компанія «Правекс-Страхування»: Київ, вул. Лейпцизька, 6, ідентифікаційний код 20036721, тел. 290-64-74, факс 2906472.

Предмет та мета діяльності.

Предмет діяльності — здійснення всіх видів страхування, що не заборонені законодавством України.

Основною метою діяльності є надання послуг із забезпечення всіх видів страхового захисту особистих, майнових та інших інтересів громадян, зокрема, працівників Державної автомобільної інспекції України, членів їх сімей та юридичних осіб України.

Дата проведення установчих зборів засновників — 23 жовтня 1998 року.

Розмір статутного фонду, що передбачається — 300 000 (триста тисяч) гривень.

Внески засновників

Назва	*Розмір внеску*	*Форма внеску*
Управління ДАІ МВС України	120 000	Грошова
ВАТ СК «Правекс-Страхування»	18 000	Грошова
АКБ «Правекс-Банк»	102 000	Грошова
Всього:	***240 000***	

Початкові внески мають бути внесені на рахунок № 2909600001096 в АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983.

ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Дата і номер рішення (протоколу) про емісію акцій:

протокол № 1 від 3 серпня 1998 року про створення ВАТ СК «ЩИТ» — «SCUTUM».

Найменування органу, який прийняв рішення — збори засновників.

Загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити підписку — 300000 (триста тисяч) гривень.

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії — первісне формування статутного фонду акціонерного товариства відповідно до ст. 24 ЗУ «Про господарські товариства».

Кількість акцій за типами і категоріями — 3000 (три тисячі) простих іменних акцій.

Форма випуску акцій — бездокументарна.

Перелік засновників

Назва	*Кількість акцій*	*Тип і категорія акцій*
Управління ДАІ МВС України	1200	Проста іменна акція
ВАТ СК «Правекс-Страхування»	180	Проста іменна акція
АКБ «Правекс-Банк»	1020	Проста іменна акція
Всього:	***2400***	***Проста іменна акція***

Права, що надаються власникам простих іменних акцій ВАТ СК «ЩИТ» — «SCUTUM»:

брати участь в управлінні товариством;

отримувати частину прибутку товариства за підсумками календарного року у вигляді дивідендів;

брати участь у розподілі майна у разі ліквідації акціонерного товариства;

одержувати інформацію про діяльність товариства.

Номінальна вартість акцій.

Номінальна вартість однієї акції становить 100 (сто) гривень, сумарна номінальна вартість акцій — 300000 (триста тисяч) гривень;

Серії та порядкові номери акцій: серія — А, №№ 00001 — 03000.

Адреси місць, дати початку та припинення підписки на акції:

252015, вул. Лейпцизька, 6, ВАТ СК «Правекс-Страхування»:

Дата початку відкритої підписки — 15 жовтня 1998 року.

Дата закінчення відкритої підписки — 22 жовтня 1998 року.

Запланований курс продажу акцій — за номінальною вартістю, що дорівнює 100 (ста) гривням.

Опис порядку підписки на акції та їх оплата

Відкрита підписка на акції ВАТ СК «ЩИТ — SCUTUM» організується і проводиться засновниками відповідно до ст. 30 Закону України «Про господарські товариства».

Особи, які бажають придбати акції, повинні звернутись із заявою до засновників за місцем проведення підписки, внести грошима на рахунок 2909600001096 в АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983, не менш як 10% вартості акцій, на які вони підписалися. Після чого засновники видають їм письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій. Після закінчення вказаного в цій інформації строку підписка на акції ВАТ СК «ЩИТ» — «SCUTUM» припиняється.

До дня скликання установчих зборів особи, які підписалися на акції, мають внести грошима з урахуванням попереднього внеску не менш як 30% номінальної вартості акцій. На підтвердження внеску засновники видають тимчасові свідоцтва. Повну вартість акцій акціонери повинні оплатити грошима у строки, встановлені установчими зборами засновників, але не пізніше року після державної реєстрації ВАТ СК «ЩИТ» — «SCUTUM».

У разі, якщо підписка на акції, перевищуватиме розмір статутного фонду, установчі збори засновників приймають рішення про прийняття зайвої підписки.

Терміни, порядок та адреси місць виплати дивідендів за підсумками року.

Дивіденди за акціями виплачуються раз на рік за підсумками календарного року протягом шести місяців після прийняття відповідного рішення загальними зборами акціонерів.

Виплата провадиться за адресою: Київ, вул. Лейпцизька, 6, шляхом перерахування відповідних сум на рахунки, вказані засновниками і акціонерами. Для фізичних осіб виплата дивідендів може провадитись у готівковій формі.

Правление открытого акционерного общества **«Химик»** города Луганска сообщает о собрании акционеров, которое состоится 17 ноября 1998 года в 10.00 по адресу: 348006, г. Луганск, кв. Южный, СШ № 51, актовый зал.

Проезд: с ж.-д. вокзала — автобус № 109, с автовокзала — маршрутное такси № 187.

Регистрация акционеров с 8.00 до 10.00.

Повестка дня:

1. Отчет правления о деятельности ОАО «Химик» за 9 месяцев 1998 года.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Утверждение баланса за 9 месяцев 1998 года.
5. Выборы правления.
6. Выборы наблюдательного совета.
7. Выборы ревизионной комиссии.
8. О дате проведения очередного собрания.

До відома підприємців та інвесторів

Ліквідаційна комісія ВАТ «Папір» (Коростишівська паперова фабрика)

згідно зі ст. 20 Закону України «Про банкрутство повторно пропонує на продаж цілісний майновий комплекс ВАТ «Папір» у складі:

— будівлі та споруди паперової фабрики,
— папероробниче устаткування,
— транспортний цех та виробничі майстерні,
— складські приміщення,
— котельня високого тиску,
— артезіанська свердловина та водозабір.

Площа земельної ділянки у користуванні 4,75 га.

Загальна вартість цілісного майнового комплексу станом на 1 жовтня 1998 р. становить 1440,0 тис. грн.

Платіжні засоби — гроші.

Підприємство спеціалізується на випуску тонких типів паперу для кондитерської та харчової промисловості.

Кількість робочих місць — 105.

Максимальний обсяг виробництва паперу — до 4500 т. на рік.

Ліквідаційна комісія приймає заяви від потенційних покупців протягом 30 календарних днів з дня опублікування цього оголошення за адресою: 261220, Коростишів Житомирської обл., вул. Пролетарська, 31.

Тел. (04130) 3-52-23, факс (04130) 3-53-29.

До заяви додається застава в розмірі 10 % від початкової вартості комплексу, тобто 144,00 тис. грн.

Застава вноситься на р/р 26005200286001 ліквідаційної комісії ВАТ «Папір» в Коростишівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 311142, код ЗКПО 05773706.

При наявності двох і більше заяв на покупку буде проведено аукціон, який відбудеться на 31-й календарний день з дня опублікування цього оголошення за адресою: 261220, Коростишів Житомирської обл., вул. Пролетарська, 31.

Ознайомитися з об'єктом продажу можна в робочі дні з 10 до 17 години.

Телефони для довідок: (04130) 3-53-29, 3-52-23.

Правління ВАТ «Компаніївське РТП»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 12 листопада 1998 р. за адресою: Кіровоградська обл,. смт Компаніївка, вул. Кірова, 29, актовий зал.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Вибори ради акціонерів.
4. Вибори ревізійної комісії.
5. Внесення змін до статуту.
6. Різне.

Реєстрація учасників і уповноважених осіб проводиться з 11-ї години.

Початок зборів о 13-й годині.

Учасники зборів повинні мати паспорт, свідоцтва про народження дітей, доручення (нотаріально засвідчене) від акціонерів, які не зможуть бути присутні на зборах.

Довідки телефоном: (240) 9-17-46.

Правління ВАТ «Компаніївське РТП».

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справу № 05-01/1002/6-49 про банкрутство виробничо-комерційної фірми «Грівас» (м. Кіровоград, вул. Кірова, 29/33, кв. 38; р/р 26003301330415, «Промінвестбанк», код 20657937).

Майнові вимоги кредиторів і заяви санаторів подають до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Луганской области (348000 г. Луганск, площадь Героев Великой Отечественной войны, № 3-А) возбудил дело № 9/103б от 28.08.1998 г. о признании банкротом акционерное общество «Гермес» г. Свердловск.

Юридический адрес: 349200 г. Свердловск Луганской обл., кв. 50 лет Октября, 8.

Претензии кредиторов принимаются в месячный срок после опубликования данного объявления.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, г. Харьков, Госпром, 8-й под.) возбудил дело № 7818/7-72 о банкротстве ЧПКФ «Андер».

Юридический адрес: 310204, г. Харьков, пр. Победы, 56, кв,198.

Р/с 26006301542 в Алексеевском отд. АКБ СР г. Харьков, МФО 351436, ЗКПО 22692895.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня публикации.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Фінігріф»** сповіщає про зменшення статутного фонду до розміру 301200 грн.

ЧП «Гетал», зарегистрированное 2 апреля 1997 г. Жовтневой районной государственной администрацией г. Киева, ликвидируется.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 1 /209-б про банкрутство ПФ «Союз-Х» (м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 13, р/р 26003017025 в Ексімбанку України, м. Хмельницький, МФО 315609, код 14176731).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 6/186-Б про банкрутство Великолепетиського районного споживчого товариства (325090, смт Велика Лепетиха, Херсонська обл.; р/р 460701 в АПБ «Україна», смт Велика Лепетиха, МФО 352048, код 1770800).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбитражный суд Донецкой области по заявлению отдела государственной службы охраны при Славянском ГО УМВД Украины в Донецкой области возбудил дело № 24/24-Б о признании банкротом Малого частного предприятия «Лена».

Юридический адрес должника: Донецкая область, г. Макеевка, ул. Чехова, 56/123; р/с 3468903 в ДРУ АК Проминвестбанка г. Донецка, МФО 334635, код ОКПО 13919608.

Адрес арбитражного суда: 340105, г. Донецк, бульвар Пушкина, 34.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справи про банкрутство:

№ 8/15-б, МЧП «Агат» (Код ЗКПО — 3102745), юридична адреса: 326000, Херсонська область, смт Н. Воронцовка, вул. Уренгойська, 10; р/р 26004724246864 в Н. Воронцовському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352123;

№ 2/5-б, ф/г «Приморське» (Код ЗКПО — 21303816), юридична адреса: 326310, Херсонська область, Каланчацький район, с. Новокиївка, вул. Одеська, д. 40; р/р 26005201310001 у Каланчацькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352167;

№ 5/75-б, ф/г «Роксолана» (Код ЗКПО — 21284199), юридична адреса: 326730, Херсонська область, смт Іванівка, вул. Степова, 10 (Іванівський район, с. Шотовка); р/р 26004200240059 в Іванівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 352082.

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Одесской области возбудил дело № 3745/3 от 29.07.98 г. по заявлению госналогинспекции в Болградском районе о признании банкротом КП «Комета» (с. Криничное Болградского района, р/с 260092000860001 в АК АПБ «Украина» г. Болграда).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять имущественные требования к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032, г. Одесса, пр. Шевченка, 4, арбитражный суд Одесской области.

Арбитражный суд Одесской области возбудил производство по делам о банкротстве:

№ 3/56Б ООО «Анастасия», г. Одесса, пр. Добровольского, 114, расчетного счета нет;

№ 549/3 КП «АЛВ Трейдинг», 270085, г. Одесса, Днепропетровская дорога, 90, кв.39, р/с 260003488 в Одесском филиале АКБ «Укрнефтебанк».

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять свои заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента опубликования объявления по адресу: 270032, г. Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

У номер

● *Луцьк*

«Інтерпорт—Ковель» відчиняє ворота для інвесторів

На цьогорічних зборах Європейського банку реконструкції та розвитку увагу німецьких транспортних фірм привернув проект транспортно-складського центру з обробки експортно-імпортних вантажів та вільної економічної зони «Інтерпорт — Ковель», який передбачає розвиток сучасної прикордонної структури. «Інтерпорт» перетворить місцевий регіон на потужний транспортний вузол. Лише на цьому підприємстві буде створено 500 нових робочих місць. Усе це зацікавило німецьких бізнесменів, які обговорили з керівництвом АТ «Інтерпорт —Ковель», управлінням Львівської залізниці, АТ «Фірма «Торговий дім» питання інвестицій, практичної реалізації цього проекту.

● *Рівне*

В якому домі людям жити?

У Рівному відбулася виставка «Сучасний дім-98», в якій взяли участь будівельні фірми Києва, Дніпропетровська, Тернополя, Волині та Македонії.

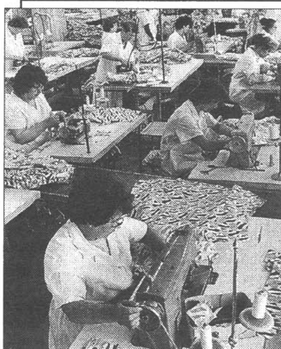
Цікавих експонатів було багато та, на жаль, не вітчизняних. Лише об'єднання «Рівнеліс» та Любомирський вапняно-силікатний завод представили свою продукцію.

● *Херсон*

За турботи депутата ожила освітянська хата

Як нині почуває себе педагог — відомо. Зарплата мізерна, та й ту місяцями не видно. Ні за що купити не лише методичну літературу, передплатити газету чи фаховий журнал — часто й на харчі не вистачає.

Тож у Херсоні сячі розумного, доброго, вічного були неабияк здивовані: до щирих вітань міського голови Миколи Ординського з нагоди Дня працівників освіти тут додалися грошові премії кращим за професією. Про спонсорську допомогу від комерційних структур подбав народний депутат Леонід Пашковський.

Нелегка доля легкої промисловості

Проблема

С*хоже, ця фраза вже стала новітнім крилатим висловом. Тож не дивно, що такими словами було розпочато одне з останніх засідань Київського прес-клубу, присвячене проблемам цієї галузі вітчизняної промисловості. З працівниками мас-медіа зустрілися керівники трьох столичних підприємств: голова правління ВАТ «Ластівка» Елла Чуренова, президент АТЗТ ПТШФ «Україна» Василь Бесчастний та президент АТЗТ «Київська трикотажна фірма «Роза» Микола Ільїн.*

Цікаво, чи замислювався хтось з нас, що часом, «вполювавши» добре італійське пальто чи англійський плащ, насправді купуємо річ, пошиту... в Україні. Щоправда, в декілька разів дорожче. На продукції, виготовленій у нас, закордонний замовник здебільшого лишень ставить помітку своєї фірми чи магазину — і повертає її на український ринок як власну. Тож не зайве замислитись, перш ніж віддавати перевагу «висококласному імпортові», чи варто так невиправдано переплачувати, та ще й в чужу кишеню.

Насправді купити гарні вітчизняні речі можна. Але... їх треба пошукати. Чому? Керівники підприємств, котрі взяли участь у обговоренні, були одностайні — наша торгівля нині працює проти вітчизняного виробника. Адже закордонний в змозі запропонувати більш вигідні умови, на які наші підприємці просто не можуть погодитися з економічних міркувань — прогорять. Тому український товар беруть виняткова під реалізацію: через 15—20 днів непродане повертають назад на підприємство. В той час як в усьому світі торгівля працює за іншою системою: магазини самі замовляють виробникам певні види продукції. Вгадали попит —мають великі прибутки на початку сезону, коли ціни на той самий одяг завищені вдвічі-втричі, не вгадали —беруть своє під час сезонного розпродажу. Наша ж торгівля не втрачає нічого, потерпає виробник.

З огляду на це, здавалося б, має привабливіший вигляд схема розвитку мережі власних фірмових магазинів. Однак не кожне підприємство сьогодні в змозі утримати додатковий штат працівників, утримувати крамницю.

Це і інші — однакові для всіх галузей — проблеми, і специфічні, як-от нестача якісних тканин, обігових коштів, податковий тиск, штовхають наші підприємства до іноземних замовників. Аби хоч у такий спосіб утриматися на плаву.

Виникає запитання, чому б, якщо маємо такі золоті руки, самим не спробувати завоювати іноземний ринок? Ба ні! Там, за кордоном, добре захищають свій простір і не пустять так просто зайвого конкурента.

Отже, схоже лише ми залюбки відкриваємо всі двері для заморських купців, та ще й вітаємо їх хлібом-сіллю. А тим часом наші підприємства ледь животіють, а країна перетворюється на звалище світового непотребу. Інакше як можна пояснити, скажімо, відкриття у Києві кількох китайських ринків, де нам пропонують купити (хай і дешево) те, що самі китайці давно вже не носять. Кажуть, їм було б дорожче утилізувати цей мотлох, ніж привезти його до нас. А тут ще хтось за це гроші платить!

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Київ.

P. S. ***До слова, закордон нас ще й взує. Дедалі нарощує експорт шкірсировини в країни далекого й ближнього зарубіжжя АТ «Возко», що у Вознесенську на Миколаївщині. Тільки нинішнього року поставки зросли на третину. Загальний обсяг виробленої продукції розподілився так: 60 відсотків — на експорт, 40 — вітчизняним виробникам. За прогнозом фахівців, експорт невдовзі становитиме вже понад 70 відсотків, оскільки більшість вітчизняних взуттєвих підприємств ледь животіє чи й взагалі простоює. Тож і надалі взуватиме нас переважно закордон. У черевики і чоботи з нашого хрому.***

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаївська область.

Реконструкції

Буде й шинка з ковбасою

Після дворічної перерви відновив роботу кременчуцький м'ясокомбінат. Щоправда, тепер уже під новою назвою —ВАТ «Кременчукм'ясо». Старі господарі довели підприємство до банкрутства і завод із майже 7-мільйонним «посагом» боргів узяли під своє крило столичний концерн «Фінанси і кредит» та однойменний банк. Відбувся класичний перерозподіл власності, хоча покупцям від того, як то кажуть, ні зимно, ні спекотно. Аби в магазинах були дешеві та смачні м'ясо й ковбаси. Нові господарі поставили перед підприємством стратегічне завдання — відвоювати втрачений ринок, випускаючи дешеву та якісну продукцію. Поки що з конвеєра сходить близько 80 найменувань м'ясних виробів. У планах — реконструкція ковбасного цеху, облаштування консервної лінії, розширення фірмової мережі не лише в наддніпрянському місті, а й на всій Полтавщині, в сусідніх областях.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Спонсор лотереї «ГУ»

Перемоги «солодкого» флагмана

Нині промислова карта Хмельницької області нагадує цвинтар. Навіть підприємства новітніх оборонних технологій не в змозі зрушити з місця. Та все ж таки окремим керівникам вдалося не тільки не втрапити у кризову яму, але навпаки — вийти на світовий рівень. І флагманом серед них сьогодні є Хмельницька кондитерська фабрика, котрій нинішньої осені виповнюється 70 років. Під керівництвом директора Василя Любовецького підприємство не зменшує обертів: здобувши міжнародну сертифікацію, почало пробиватися на зовнішній ринок — у Європу, на Близький Схід. Завдяки енергійній маркетинговій службі вдалося налагодити регулярний збут, а зароблене вклали в переобладнання виробництва. Тепер закордонним цукеркам уже далеко до хмельницьких. І як чергове підтвердження цього — нещодавно Василеві Любовецькому в обласній адміністрації було вручено Диплом переможця Всеукраїнського конкурсу якості. Ми щиро радіємо за цей колектив, що постійно підтримує у добрих справах нашу газету (пригадайте «Солодку акцію» і неабиякі виграші!), де більш як 50 чоловік передплачує наш тижневик «Голос України—Тиждень». І, як запевнив Василь Станіславович, наступного року кількість шанувальників «Голосу України» на підприємстві помітно збільшиться. Тож хай Бог дарує цьому гарному і солодкому колективові процвітання і юнацьку бадьорість!

Михайло ВАСИЛАШКО.

На знімку: директор Хмельницької кондитерської фабрики Василь Любовецький.

Фото автора.

За Кубок УЄФА

1/32 фіналу. «Вердер» (Німеччина) — «Бранн» (Норвегія) — 4:0 (перший матч — 0:2), «Марсель» (Франція) — «Оломоуц» (Чехія) — 4:0 (2:2), «Грассхоппер» (Швейцарія) — «Андерлехт» (Бельгія) —0:0 (2:0), «Реал Сосьєдад» (Іспанія) — «Спарта» (Чехія) — 1:0 (4:2), «Парма» (Італія) — «Фенербахче» (Туреччина) — 3:1 (0:1), «Ліон» (Франція) — «Блекберн Реверс» (Англія) — 2:2 (1:0), «Сконто» (Латвія) — «Динамо» (Росія, Москва) — 2:3 (2:2), «Селтік» (Шотландія) — «Гімарайнш» (Португалія) —2:1 (2:1), «Фейєноорд» (Нідерланди) — «Штутгарт» (Німеччина) — 0:3 (3:1), «Сельта» (Іспанія) — «Арджеш» (Румунія) — 7:0 (1:0), «Рома» (Італія) — «Сількеборг» (Данія) — 1:0 (2:0), «Монако» (Франція) — «Лодзь» (Польща) — 0:0 (3:1), ГКА (Австрія) — «Літекс» (Болгарія) — 2:0 (1:1), «Гайдук» (Хорватія) — «Фіорентіна» (Італія) — 0:0 (1:2), «Ліверпуль» (Англія) — «Кошіце» (Словаччина) — 5:0 (3:0), «Болонья» (Італія) — «Спортінг» (Португалія) — 2:1 (2:0), «Вісла» (Польща) — «Марібор» (Словенія) — 3:0 (2:0), «Бетіс» (Іспанія) — «Вейле» (Данія) — 5:0 (0:1), «Стремгодсет» (Норвегія) — «Астон Вілла» (Англія) — 0:3 (2:3), «Славія» (Чехія) — «Шальке-04» (Німеччина) — 5:4 (0:1), ЦСКА (Болгарія) — «Серветт» (Швейцарія) — 1:0 (1:2), «Метц» (Франція) — «Црвена Звезда» (Югославія) — 3:4 (1:2), «Рапід» (Австрія) — «Бордо» (Франція) — 1:2 (1:1), «Облич» (Югославія) — «Атлетіко» (Іспанія) — 0:1 (0:2), «Марітіму» (Португалія) — «Лідс» (Англія) — 1:4 (0:1), «Байєр» (Німеччина) — «Удінезе» (Італія) — 1:0 (1:1), «Валенсія» (Іспанія) — «Стяуа» (Румунія) — 3:0 (4:3), «Динамо» (Грузія, Тбілісі) — «Віллем-2» (Нідерланди) — 0:3 (0:3), «Анортосіс» (Кіпр) — «Цюріх» (Швейцарія) — 2:3 (0:4), «Брюгге» (Бельгія) — «Уйпешт» (Угорщина) — 2:2 (5:0), АЕК (Греція) — «Вітесс» (Нідерланди) — 3:3 (0:3).

За Кубок кубків

Сьогодні в Москві футболісти київського ЦСКА проведуть матч-відповідь 1/16 фіналу цього престижного турніру проти місцевого клубу «Локомотив». Нагадаємо, що зустріч у Києві виграли москвичі — 2:0. Наша команда прилетіла до столиці Росії вчора і розмістилася в готельному комплексі «Ізмайлово». Увечері армійці тренувалися на стадіоні «Локомотив». Усі гравці здорові і прагнуть зіграти гідно. Шкода, що українське телебачення не транслюватиме цей матч. Але, гадаємо, подумки всі прихильники футболу України будуть із ЦСКА і зичать йому успіху.

В. Б.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200421.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311188.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0